

Handläggare
Marie Blommé
Telefon: 08-508 337 78**Till**
Utbildningsnämnden
2025-04-24

Vårdnadshavares drivkrafter vid val av skola

Redovisning av budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget att genomföra en fördjupad studie om vad som styr vårdnadshavares val av skola och föreslå åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2025 fick utbildningsnämnden uppdrag att genomföra en fördjupad studie om vad som styr vårdnadshavares val av skola och föreslå åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet.

Utbildningsförvaltningen har gjort en fördjupad studie för att ta reda på vad som är viktigt för vårdnadshavare vid val av skola. Utifrån analysen har förvaltningen tagit fram förslag till åtgärder som syftar till att stärka kommunikationen om stadens kommunala grundskolor till blivande och nuvarande elever och vårdnadshavare.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget att genomföra en fördjupad studie om vad som styr vårdnadshavares val av skola och föreslå åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget 2025 fick utbildningsnämnden uppdrag att genomföra en fördjupad studie om vad som styr vårdnadshavares val av skola och föreslå åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet. Uppdraget motiverades av att en betydande andel av stadens grundskoleelever går i fristående skolor, särskilt i fokusområdena i Järva och Skärholmen. För att öka attraktiviteten för de kommunala skolorna behöver nämnden fördjupa sin kunskap om vad som styr vårdnadshavares val av skola.

Ärendet

Stockholms stad strävar efter att erbjuda en likvärdig skola för alla, oavsett var du bor. Utbildningsförvaltningen har under en längre tid arbetat för stärka de kommunala skolornas attraktivitet och för att fler barn och unga ska välja att gå i en kommunal grund- eller gymnasieskola. Det finns flera fördelar för barn som går i Stockholms stads skolor. Dels i form av långsiktighet, trygghet och stabilitet, dels i form av kvalitet på undervisningen.

För att ytterligare öka de kommunala grundskolornas attraktivitet har förvaltningen under 2025 gjort en fördjupad studie för att ta reda på vad som är viktigt för vårdnadshavare vid val av skola. Utifrån analysen har förvaltningen tagit fram förslag till åtgärder som syftar till att stärka kommunikationen om stadens kommunala grundskolor till blivande och nuvarande elever och vårdnadshavare.

Förstudie om att söka grundskola

För att få fler vårdnadshavare att förstå värdet av stadens skolor och söka en skola i närområdet har utbildningsförvaltningen låtit genomföra en förstudie (bilaga 1) med syfte att undersöka kunskap, attityder, önskemål, hinder, drivkrafter och behov bland olika målgrupper.

Förstudien har fokuserat på stadsdelarna Skärholmen och Norra innerstaden. Förstudien har bestått av inläsning av material, en kunskapsinventering med utvalda representanter från Stockholms stads utbildningsförvaltning, rektorer från Skärholmen och Norra innerstaden, grundskoleavdelningen och kommunikationsenheten, en kvantitativ undersökning med 300 vårdnadshavare och 24 kvalitativa samtal med vårdnadshavare.

Bilden som har vuxit fram från de olika insiktsaktiviteterna har varit samstämmig. Olikheter har framkommit mellan vårdnadshavare i Skärholmen och Norra innerstaden men det finns även flera likheter. När vårdnadshavare söker grundskola väger mjuka värden som trygghet och trivsel många gånger lika tungt som hårdare fakta i form av till exempel skolans meritvärden.

Det går att tyda att två faktorer sticker ut som avgörande i beslutet kring vilken/vilka grundskolor vårdnadshavare söker. Dessa två faktorer är närhet till skolan och rekommendationer från andra. Den personliga kontakten i skolan är viktig för vårdnadshavare och majoriteten lyfter kompetenta och engagerade lärare som den enskilt viktigaste faktorn för att de ska känna sig nöjda med barnets skolgång. Barnens trygghet i kombination med hög akademisk nivå omnämns som två viktiga faktorer som vårdnadshavare lägger stor

vikt vid när de bedömer en skolas kvalitet.

Flera av de intervjuade vårdnadshavarna har besökt en eller flera skolor innan de har sökt plats. Informationsträffar är bra tillfällen för Stockholms stads skolor att förmedla bilden av skolan och att ge vårdnadshavarna en känsla av såväl personalen som skolmiljön. Det framgår även av förstudien att stadens skolor behöver fördjupa samarbeten med stadens förskolor, som har en viktig roll i att informera vårdnadshavare om de kommunala grundskolorna som finns i området.

Vidare är det viktigt att de kommunala skolorna samarbetar lokalt med civilsamhället och arbetar med uppsökande kontakt, för att se till att information om skolan finns lättillgänglig. Vårdnadshavare önskar enklare och mer tillgänglig information om skolor och ansökningsprocesser. Förstudien visar att stadens berättelse om den kommunala grundskolan behöver stärkas och att de enskilda skolorna även behöver berätta om fördelarna med just den skolan. Detta eftersom stadens skolor har flera gemensamma fördelar, men också olikheter. Att höja upp personalen är ett bra sätt att synliggöra den kvalitet som stadens skolor står för.

Åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet

Utifrån insikterna i rapporten har utbildningsförvaltningen, tillsammans med, rektorer från Skärholmen och Norra innerstaden, grundskoleavdelningen och kommunikationsenheten, tagit fram en gemensam ramberättelse och en budskapsplattform för de kommunala grundskolorna. Dessa kan fungera som en grund att utgå ifrån i kommunikationen med vårdnadshavare. Ramberättelsen och huvudbudskapen lyfter fram de kommunala grundskolornas gemensamma värderingar, mål, erbjudanden samt den faktabaserade informationen. Under året kommer den kommunala grundskolorna erbjudas stöd i att utveckla sin egen berättelse, sina egna budskap och sin kommunikation för att bättre möta vårdnadshavares behov och drivkrafter när de ska söka skola.

Utbildningsförvaltningen samordnar den övergripande kommunikationen om de kommunala grundskolorna, bland annat genom riktade insatser i lokaltidningar, sociala medier och på stadsinformationstavlor runt om i staden. Dessutom har nya gemensamma webbsidor tagits fram på *grundskola.stockholm*, som ska underlätta för vårdnadshavare att hitta information om skolornas informationsmöten och webbplatser via tjänsten *Hitta*.

De kommunala grundskolorna erbjuds även stöd i att utveckla innehållet på sina webbplatser i *Hitta*. Det kan exempelvis handla

om att förtydliga och förstärka budskap genom text, bild och film. Särskilt kommunikationsstöd ges till de skolor som utbildningsförvaltningen bedömer som prioriterade.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 15 april 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 16 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen har under 2025 gjort en fördjupad studie för att ta reda på vad som är viktigt för vårdnadshavare vid val av skola. Utifrån analysen har förvaltningen tagit fram förslag till åtgärder som syftar till att stärka kommunikationen om stadens kommunala grundskolor till blivande och nuvarande elever och vårdnadshavare. Målsättningen är att fler elever ska vilja gå hela sin skolgång i en kommunal grundskola nära hemmet.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt för jämställdhet

Ärendet bedöms vara positivt ur ett barnrättsperspektiv då verksamheten syftar till att uppfylla barnkonventionens artikel 28 om barnets rätt till utbildning. Ärendet bedöms inte påverka jämställdheten negativt.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av budgetuppdraget att genomföra en fördjupad studie om vad som styr vårdnadshavares val av skola och föreslå åtgärder för att öka de kommunala grundskolornas attraktivitet.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Eva-Li Littorin
Kommunikationschef
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Förstudie om att söka grundskola, en kvalitativ och kvantitativ analys (rapport)

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>